

UVEDENÍ DO VĚDECKÉ PSYCHOLOGIE

SETKÁNÍ S PSYCHOLOGIÍ . . . 11

- 1 Tři podoby psychologie a jeden její předmět . . . 11
 - 2 Předvědecká minulost psychologie . . . 13
 - 2.1 Prvá etapa – téma duše . . . 14
 - 2.2 Druhá etapa – téma vědomí . . . 15
 - 2.3 Dějinná křižovatka – počátky protichůdného směřování psychologie . . . 16
 - 3 Zrod psychologie jako vědní disciplíny . . . 16
 - 4 Rozrůznění psychologie na počátku 20. století . . . 17
 - 5 Současná psychologie . . . 19
 - 5.1 Hlubinná psychologie . . . 19
 - 5.2 Neobehaviorismus . . . 20
 - 5.3 Kognitivní psychologie . . . 21
 - 5.4 Humanistická psychologie . . . 21
 - 5.5 Transpersonální psychologie . . . 22
- Otázky a úkoly . . . 22*

PSYCHOLOGICKÉ DISCIPLÍNY A APLIKAČNÍ OBLASTI . . . 23

- 1 Hlavní psychologické disciplíny . . . 23
 - 1.1 Obecná psychologie . . . 23
 - 1.2 Vývojová psychologie . . . 24
 - 1.3 Sociální psychologie . . . 24
 - 1.4 Patopsychologie . . . 25
 - 2 Psychologie v praxi . . . 25
 - 2.1 Pedagogická psychologie . . . 25
 - 2.2 Klinická psychologie . . . 26
 - 2.3 Psychologie práce . . . 26
 - 2.4 Poradenská psychologie . . . 26
- Otázky a úkoly . . . 27*

POHLED NA PSYCHOLOGII OSOBNOSTI

VÝZNAM POJMU OSOBNOST ... 28

- 1 Hovorový význam slova osobnost ... 28
 - 2 Pojem osobnost ve vědecké psychologii ... 29
 - 3 Pracovní charakteristika osobnosti ... 31
- Otázky a úkoly ... 31*

SKLADBA OSOBNOSTI ... 31

- 1 Vlastnosti konstituční ... 32
 - 2 Temperament ... 34
 - 3 Schopnosti ... 36
 - 3.1 Intelektové schopnosti a jejich měření ... 37
 - 3.2 Využívání intelektových schopností ... 40
 - 4 Charakter ... 41
 - 4.1 Problematika stadií morálního usuzování ... 43
- Otázky a úkoly ... 44*

ZAMĚŘENOST OSOBNOSTI ... 44

- 1 Potřeby ... 45
 - 2 Motivace ... 47
 - 3 Zájmy ... 48
 - 4 Poruchy zaměřenosti ... 48
 - 4.1 Citové deprivace ... 49
 - 4.2 Frustrace ... 51
 - 5 Sebeaktualizace osobnosti ... 52
- Otázky a úkoly ... 53*

POHLED NA PSYCHOLOGII UČENÍ

CO JE UČENÍ A JAK K NĚMU PSYCHOLOGIE PŘÍSTUJUJE ... 54

- 1 Kde a jak se s učením setkáváme ... 54

2	Některé zobecňující postřehy o učení . . . 56
3	Pracovní charakteristika učení . . . 57
	<i>Otázky a úkoly . . . 58</i>

II DRUHY UČENÍ . . . 58

1	Učení podmiňováním . . . 59
2	Učení pokusem a omylem; učení postupnou aproximací . . . 61
3	Učení senzomotorické . . . 63
4	Učení verbální neboli slovní . . . 65
5	Učení pojmové . . . 67
6	Učení vzhledem a řešením problémů . . . 70
7	Učení nápodobou . . . 72
8	Učení v životních souvislostech . . . 74
	<i>Otázky a úkoly . . . 75</i>

III K PROBLEMATICE EFEKTIVNÍHO STUDIA . . . 75

1	Úvodem – desatero zásad . . . 76
2	Význam aktivity žáka pro úspěšnost studia . . . 78
2.1	Využití otázek a odpovědí . . . 78
2.2	Práce s učebním textem . . . 79
2.3	Učební autoregulace (sebeřízení) . . . 80
2.4	Využívání kooperativních scénářů . . . 82
	<i>Otázky a úkoly . . . 83</i>

PSYCHOLOGIE MEZILIDSKÝCH VZTAHŮ A ŽIVOTNÍ CESTY ČLOVĚKA

I INTERAKCE A KOMUNIKACE MEZI LIDMI . . . 85

1	Pojetí interakce a komunikace . . . 85
2	Druhy komunikace . . . 87
2.1	Komunikace verbální versus neverbální . . . 87
2.2	Komunikace symetrická versus asymetrická . . . 89
2.3	Komunikace harmonická versus konfliktní . . . 89

- 2.4 Komunikace soutěživá (kompetitivní) versus spolupracující (kooperující) . . . 89
- 2.5 Komunikace formální versus neformální . . . 90
- 3 Účinky komunikace (vliv komunikačních sledů) . . . 91
- Otázky a úkoly . . . 92*

II SOCIALIZACE OSOBNOSTI . . . 93

- 1 Co je socializace osobnosti . . . 93
- 1.1 Socializace jako rozvinutí druhových vlastností člověka . . . 94
- 1.2 Socializace jako rozvinutí znaků konkrétní přináležitosti člověka . . . 95
- 1.3 Socializace jako rozvinutí individuality . . . 96
- 2 Socializační činitele a zvláštnosti jejich působení . . . 96
- 3 Socializace v rodině . . . 98
- 4 Socializace ve škole . . . 101
- 5 Socializační význam vrstevníků . . . 103
- Otázky a úkoly . . . 106*

III PSYCHOLOGIE ŽIVOTNÍ CESTY ČLOVĚKA . . . 107

- 1 Téma bazální důvěry . . . 108
- 2 Téma autonomie . . . 108
- 3 Téma iniciativy . . . 110
- 4 Téma pracovitě snaživosti . . . 112
- 5 Téma identity . . . 113
- 6 Téma intimity . . . 115
- 7 Téma generativity . . . 115
- 8 Téma integrity . . . 117
- Poznámka na závěr . . . 117
- Otázky a úkoly . . . 117*

Doporučená literatura . . . 119